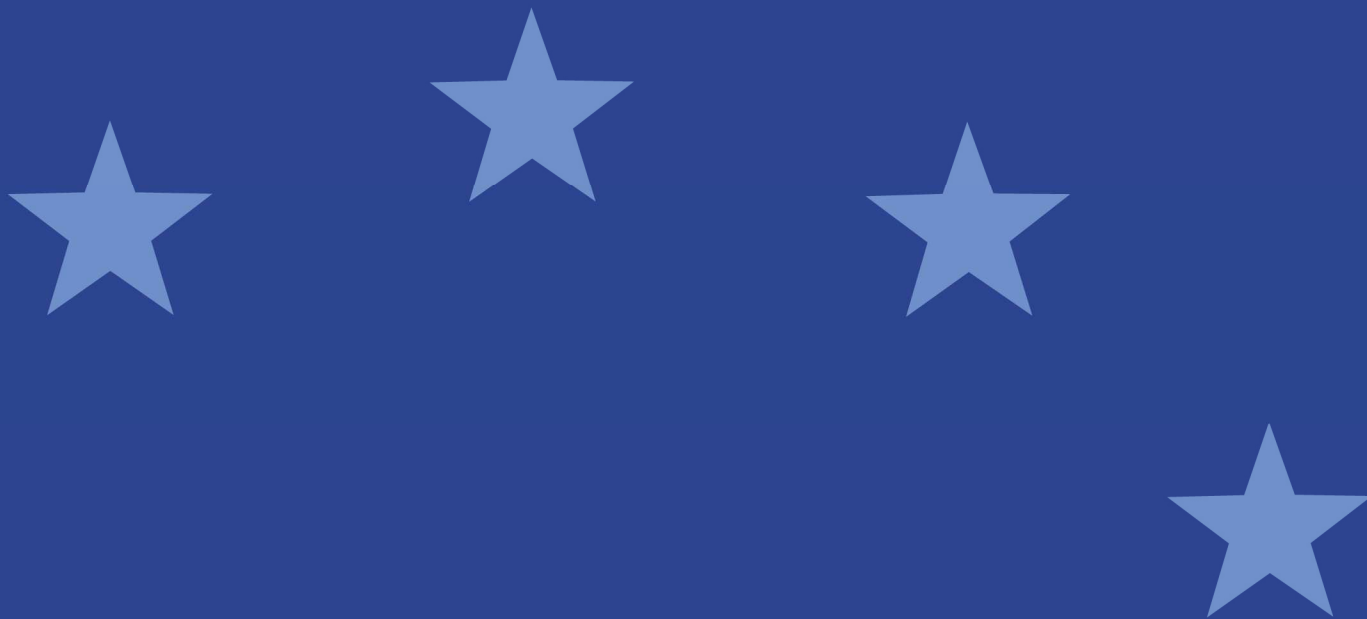

European Securities and
Markets Authority

Pamatnostādnes

EVTI pamatnostādnes par finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzību

Satura rādītājs

I.	Darbības joma	3
II.	Atsauces un definīcijas	3
III.	Mērķis	6
IV.	Atbilstība un ziņošanas prasības	7
V.	Uzraudzības pamatnostādnes	8
	Pamatinformācija	8
	Uzraudzības mērķis	9
	Uzraudzības jēdziens	9
	Uzraudzības darbības joma	10
	Eiropas uzraudzības iestādes	11
	Iepriekšēja apstiprināšana	13
	Informācijas atlases metodes	13
	Pārbaudes procedūras	14
	Uzraudzības pasākumi	16
	Koordinācija Eiropas līmenī	17
	Jaunas problēmas un lēmumi	18
	Ziņošana	20

Šajā ziņojumā izmantoto saīsinājumu un akronīmu saraksts

KP	Konsultāciju dokuments
<i>CESR</i>	Eiropas Vērtspapīru regulatoru komiteja
EK	Eiropas Komisija
EEZ	Eiropas Ekonomikas zona
<i>EECS</i>	Eiropas Uzraudzības koordinācijas darba grupa
ES	Eiropas Savienība
EVTI	Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde
<i>GAAP</i>	Vispārpieņemti grāmatvedības principi
<i>IASB</i>	Starptautisko grāmatvedības standartu padome
<i>IFRS</i>	Starptautiskie finanšu pārskatu standarti
<i>IFRS IC</i>	Starptautisko finanšu pārskatu standartu interpretācijas komiteja
<i>MTF</i>	Daudzpusēja tirdzniecības sistēma
<i>SMSG</i>	Vērtspapīru un tirgu nozares ieinteresēto personu grupa

I. Darbības joma

Kas?

1. Šīs pamatnostādnes attiecas uz visām Eiropas Savienības (ES) dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kas nodrošina finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzību saskaņā ar Pārredzamības direktīvu. Tās ir izstrādātas arī attiecināšanai uz kompetentajām iestādēm Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) valstīs, kas nav ES dalībvalstis, ciktāl šajās valstīs ir piemērojama Pārredzamības direktīva.

Par ko?

2. Šīs pamatnostādnes ir piemērojamas saistībā ar finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzību saskaņā ar Pārredzamības direktīvu, lai nodrošinātu, ka finanšu informācija saskaņotos dokumentos, ko sagatavo emitenti, kuru vērtspapīrus ir atļauts tirgot regulētā tirgū, atbilst prasībām, kas izriet no Pārredzamības direktīvas.
3. Šajās prasībās ir ietverta finanšu informācija, ko sniedz emitenti, kuri jau ir iekļauti regulētu tirgu sarakstos un uz kuriem attiecas Pārredzamības direktīva saskaņā ar šīs direktīvas prasībām. Tās var ietvert arī finanšu informāciju, ko sniedz trešo valstu emitenti, kuri izmanto finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes, kuras saskaņā ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1569/2007 ir atzītas par līdzvērtīgām *IFRS*.
4. Kompetentās iestādes un citas attiecīgas struktūras pēc saviem ieskatiem var ievērot šīs pamatnostādnes arī finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzībā, pamatojoties uz citām prasībām, kas emitentiem jāievēro saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

Kad?

5. Šīs pamatnostādnes stājas spēkā divus mēnešus pēc to publicēšanas EVTI tīmekļa vietnē visās oficiālajās ES valodās.

II. Atsauces un definīcijas

Atsauces tiesību akti

Grāmatvedības direktīva

Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Direktīva 2013/34/ES par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK¹

¹ Grāmatvedības direktīva un Direktīva par konsolidētajiem pārskatiem ir atceltas ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Direktīvu 2013/34/ES par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK. Saskaņā ar Direktīvas 2013/34/ES noteikumiem atsaucē uz Grāmatvedības direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu un lasa saskaņā ar atbilstības tabulu VII pielikumā. Līdz Direktīvas 2013/34/ES

<i>Direktīva par apdrošināšanas uzņēmumu gada pārskatiem</i>	Padomes Direktīva 91/674/EEK par apdrošināšanas uzņēmumu gada pārskatiem un konsolidētajiem pārskatiem
<i>Direktīva par banku un citu finanšu iestāžu pārskatiem</i>	Padomes Direktīva 86/635/EEK par banku un citu finanšu iestāžu gada pārskatiem un konsolidētajiem pārskatiem
<i>IAS regula</i>	Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 19. jūlija Regula (EK) Nr. 1606/2002 par starptautisko grāmatvedības standartu piemērošanu
<i>EVTI regula</i>	Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regula (ES) Nr. 1095/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/77/EK
<i>Finanšu instrumentu tirgu direktīva jeb MiFID</i>	Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Direktīva 2004/39/EK, kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Padomes Direktīvas 85/611/EEK un 93/6/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/12/EK un atceļ Padomes Direktīvu 93/22/EEK ²
<i>Pārredzamības direktīva</i>	Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 15. decembra Direktīva 2004/109/EK par atklātības prasību saskaņošanu attiecībā uz informāciju par emitentiem, kuru vērtspapīrus atļauts tirgot regulētā tirgū, un par grozījumiem Direktīvā 2001/34/EK ³

Saīsinājumi

<i>CESR</i>	Eiropas Vērtspapīru regulatoru komiteja
<i>EEZ</i>	Eiropas Ekonomikas zona
<i>EECS</i>	Eiropas Uzraudzības koordinācijas darba grupa
<i>ES</i>	Eiropas Savienība
<i>EVTI</i>	Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde
<i>GAAP</i>	Vispārpieņemti grāmatvedības principi
<i>IASB</i>	Starptautisko grāmatvedības standartu padome
<i>IFRS</i>	Starptautiskie finanšu pārskatu standarti
<i>IFRS IC</i>	Starptautisko finanšu pārskatu standartu interpretācijas

transponēšanas termiņa beigām (2015. gada 20. jūlijam) visas šajās pamatnostādnēs minētās atsauces joprojām var lasīt saskaņā ar Grāmatvedības direktīvas noteikumiem.

² Finanšu instrumentu tirgu direktīva jeb *MiFID* tiks atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Direktīvu 2014/65/ES par finanšu instrumentu tirgiem, ko piemēro no 2017. gada 3. janvāra. No šīs dienas atsauces uz *MiFID* uzskata par atsaucēm uz Direktīvu 2014/65/ES vai Regulu (ES) Nr. 6000/2014 un lasa saskaņā ar atbilstības tabulu Direktīvas 2014/65/ES IV pielikumā.

³ Direktīvā pēdējie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2013/50/ES. Ciktāl tas ir būtiski, līdz Direktīvas 2013/50/ES transponēšanas termiņa beigām atsauces uz Pārredzamības direktīvu lasa saskaņā ar tās noteikumiem, kas bija spēkā pirms to grozīšanas ar Direktīvu 2013/50/ES.

komiteja

Definīcijas

Ja nav noteikts citādi, Pārredzamības direktīvā definētajiem un izmantotajiem terminiem ir tāda pati nozīme šajās pamatnostādnēs. Atsauces ērtībai turpmāk ir atgādināti dažī no Pārredzamības direktīvā definētajiem terminiem. Turklāt piemēro šādas definīcijas, atsaucies tiesību aktus un saīsinājumus.

<i>Grāmatvedības direktīvas</i>	Grāmatvedības direktīvas ir Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Direktīva 2013/34/ES par gada finanšu pārskatiem, Padomes Direktīva 91/674/EEK par apdrošināšanas uzņēmumu gada pārskatiem un konsolidētajiem pārskatiem un Padomes Direktīva 86/635/EEK par banku un citu finanšu iestāžu gada pārskatiem un konsolidētajiem pārskatiem.
<i>Korektīvs paziņojums</i>	Paziņojums, kuru izdod uzraudzības iestāde vai emitents pēc uzraudzības iestādes ierosmes vai pieprasījuma un ar kuru tiek publiskota informācija par būtiskām neatbilstībām attiecībā uz konkrētiem posteņiem, kas iekļauti jau publicētā finanšu informācijā, un, ja tas nav neiespējami, koriģētā informācija.
<i>Finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzība</i>	Pārbaudes par finanšu informācijas atbilstību attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm, piemērotu pasākumu veikšana saskaņā ar noteikumiem, kas piemērojami atbilstoši Pārredzamības direktīvai, ja uzraudzības procesā tiek konstatēti pārkāpumi, un citu ar uzraudzību saistītu pasākumu veikšana.
<i>Uzraudzības iestāde/Eiropas uzraudzības iestāde</i>	Kompetentas iestādes vai struktūras, kas rīkojas to vārdā EEZ saskaņā ar noteikumiem, kas piemērojami atbilstoši Pārredzamības direktīvai.
<i>Finanšu pārskati</i>	Gada un starpperioda finanšu pārskati, kas sagatavoti saskaņā ar attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm, kuras definīciju sk. turpmāk.
<i>Emitents</i>	Emitents saskaņā ar Pārredzamības direktīvas 2. panta 1. punkta d) apakšpunktā izmantoto definīciju, izņemot fiziskas personas.
<i>Saskaņoti dokumenti</i>	Dokumenti, kas jāpublicē saskaņā ar Pārredzamības direktīvu.
<i>Izcelsmes dalībvalsts</i>	Izcelsmes dalībvalsts saskaņā ar Pārredzamības direktīvas 2. panta 1. punkta i) apakšpunktā izmantoto definīciju.
<i>Uzņēmēja dalībvalsts</i>	Uzņēmēja dalībvalsts saskaņā ar Pārredzamības direktīvas 2. panta 1. punkta j) apakšpunktā izmantoto definīciju.

<i>Tirgus dalībnieks (regulētā tirgus organizētājs)</i>	Tirgus dalībnieks saskaņā ar <i>MiFID</i> direktīvas 4. panta 1. punkta 13) apakšpunktā izmantoto definīciju.
<i>Regulēts tirgus</i>	Regulēts tirgus saskaņā ar <i>MiFID</i> direktīvas 4. panta 1. punkta 14) apakšpunktā izmantoto definīciju.
<i>Regulēta informācija</i>	Regulēta informācija saskaņā ar Pārredzamības direktīvā izmantoto definīciju, t. i., visa informācija, kas emitentam vai jebkurai citai personai, kura pieteikusies vērtspapīru tirgošanas atļaujai regulētā tirgū bez emitenta piekrišanas, ir jādara zināma atklātībai saskaņā ar Pārredzamības direktīvu, 6. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 28. janvāra Direktīvā 2003/6/EK par iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijām (tirgus ļaunprātīgu izmantošanu) ⁴ vai saskaņā ar dalībvalstu normatīvajiem un administratīvajiem aktiem, ko tās pieņēmušas saskaņā ar Pārredzamības direktīvas 3. panta 1. punktu.
<i>Attiecīgās finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes</i>	<i>IFRS</i> un finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes, ko uzskata par līdzvērtīgām <i>IFRS</i> , pamatojoties uz Regulu (EK) Nr. 1569/2007 ⁵ , kā arī valstu vispārpieņemti grāmatvedības principi (valstu <i>GAAP</i>), ko izmanto EEZ. Tas ietver arī prasības attiecībā uz vadības ziņojumiem, kuras izriet no Direktīvas par gada finanšu pārskatiem.
<i>Neierobežota finanšu informācijas pārbaude</i>	Visa finanšu informācijas satura izvērtēšana, lai apzinātu aspektus/jomas, kur jāveic turpmāka analīze, un novērtētu, vai finanšu informācija atbilst attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņēm.
<i>Mērķorientēta finanšu informācijas pārbaude</i>	Iepriekš noteiktu finanšu informācijas aspektu izvērtēšana un novērtējums par to, vai finanšu informācija šajos aspektos atbilst attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņēm.

III. Mērķis

6. Saskaņā ar EVTI regulas 16. pantu EVTI var izdot pamatnostādnes saistībā ar EVTI regulas 1. panta 2. punktā minētajiem tiesību aktiem, tostarp Pārredzamības direktīvu, lai veidotu konsekventu, efektīvu un konstruktīvu uzraudzības praksi saistībā ar šiem tiesību aktiem un

⁴ Direktīva 2003/6/EK tiks atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Regulu (ES) Nr. 596/2014, ko piemēro no 2016. gada 3. jūlija. No šīs dienas atsaucēs uz *MiFID* uzskata par atsaucēm uz Regulu (ES) Nr. 596/2014 un lasa saskaņā ar atbilstības tabulu Regulas (ES) Nr. 596/2014 II pielikumā.

⁵ Komisijas 2007. gada 21. decembra Regula (EK) Nr. 1569/2007, ar ko izveido mehānismu, kā nosaka līdzvērtību grāmatvedības standartiem, kurus atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2003/71/EK un 2004/109/EK piemēro trešo valstu vērtspapīru emitenti, un kas grozīta ar Komisijas 2011. gada 21. decembra Deleģēto regulu Nr. 310/2012.

nodrošinātu šo tiesību aktu kopēju, vienveidīgu un konsekventu piemērošanu. EVTI uzskata, ka šīs pamatnostādnes atbilst minētajiem mērķiem, jo īpaši ņemot vērā Pārredzamības direktīvas pamatuzdevumus, proti, nodrošināt efektīvu un konsekventu uzraudzību, un noteikumus, saskaņā ar kuriem kompetentajām iestādēm jābūt pilnvarotām pārbaudīt, vai saskaņā ar Pārredzamības direktīvu publicētā finanšu informācija ir sagatavota saskaņā ar attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņēm.

7. Precīzāk, šo pamatnostādņu mērķis ir veidot konsekventu, efektīvu un konstruktīvu uzraudzības praksi un nodrošināt Savienības tiesību aktu kopēju, vienveidīgu un konsekventu piemērošanu, nostiprinot kopīgu pieeju (kā norādīts IAS regulas 16. apsvērumā) finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzībai saskaņā ar Pārredzamības direktīvu, lai panāktu atbilstošu un stingru izpildes režīmu, tādējādi nostiprinot investoru pārliecību par finanšu tirgiem un izvairoties no regulējuma arbitrāžas. Šīs pamatnostādnes pamatojas uz principiem, tajās ir definēts finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzības jēdziens un darbības joma saskaņā ar Pārredzamības direktīvu, sniegts uzraudzības iestāžu raksturojums, aprakstītas ieteicamās informācijas atlases metodes un citi uzraudzības metodikas aspekti, aprakstīts, kāda veida uzraudzības pasākumi uzraudzības iestādēm ir jāizmanto, un skaidrots, kā EVTI tiek koordinētas uzraudzības darbības.

IV. Atbilstība un ziņošanas prasības

Pamatnostādņu statuss

8. Šajā dokumentā ir iekļautas kompetentajām iestādēm adresētas pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar EVTI regulas 16. pantu. Saskaņā ar EVTI regulas 16. panta 3. punktu kompetentās iestādes dara visu iespējamo, lai ievērotu pamatnostādnes.
9. Kompetentajām iestādēm, uz kurām attiecas pamatnostādnes, jānodrošina to ievērošana, iekļaujot tās savā uzraudzības praksē. EVTI atzīmē, ka uzraudzības pienākumus, ko aptver šīs pamatnostādnes, veic kompetentās iestādes, kuras ieceļ dalībvalstis, vai šim nolūkam deleģētas struktūras⁶. Tomēr galīgo atbildību par Pārredzamības direktīvas noteikumu ievērošanu saglabā ieceltās kompetentās iestādes. Neatkarīgi no struktūrām, kas faktiski nodrošina uzraudzību, kompetentajām iestādēm jānodrošina, lai ievērotu pamatnostādnes.

Ziņošanas prasības

10. Kompetentajām iestādēm, uz kurām attiecas šīs pamatnostādnes, divos mēnešos no dienas, kad pamatnostādnes visās ES oficiālajās valodās ir publicētas EVTI tīmekļa vietnē, ir jānosūta paziņojums EVTI uz e-pasta adresi corporate.reporting@esma.europa.eu, apstiprinot, vai tās ievēro vai paredz ievērot pamatnostādnes, un, ja tās neievēro vai neparedz ievērot pamatnostādnes, jānorāda iemesli. Ja paziņojums šajā termiņā netiek saņemts, uzskata, ka kompetentās iestādes neievēro pamatnostādnes. Paziņojumu paraugi ir pieejami EVTI tīmekļa vietnē. Arī par visām atbilstības statusa izmaiņām jāziņo EVTI.

⁶ Pārredzamības direktīvas 24. pants.

V. Uzraudzības pamatnostādnes

Pamatinformācija

11. *IAS* regulas 16. apsvērumā ir teikts: “Atbilstīgs un stingrs izpildes režīms ir galvenais faktors, lai nostiprinātu investoru pārliecību par finanšu tirgiem. Dalībvalstīm saskaņā ar Līguma 10. pantu ir jāveic attiecīgi pasākumi, lai nodrošinātu atbilstību starptautiskajiem grāmatvedības standartiem. Komisija plāno darboties saskaņoti ar dalībvalstīm, sevišķi ar Eiropas vērtspapīru regulatoru komitejas (EVRK) starpniecību, lai izveidotu kopīgu pieeju uzraudzībai”.
12. Šajā nolūkā EVTI priekšgājēja EVRK izveidoja Eiropas Uzraudzības koordinācijas darba grupu (*EECS*), forumu, kurā valstu uzraudzības iestādes apmainās ar viedokļiem un apspriež ar finanšu pārskatu sniegšanas prasību uzraudzību saistītu pieredzi. *EECS* ir pastāvīga darba grupa, kas darbojas EVTI Uzņēmumu pārskatu pastāvīgās komitejas (*CRSC*) uzraudzībā.
13. Kā minēts 2013. gadā pārskatītajās *EECS* pilnvarās, tās galvenie uzdevumi ir šādi:
 - apspriest jaunas problēmas, ko iesniedz Eiropas uzraudzības iestādes vai EVTI;
 - apspriest ievadišanai *EECS* datubāzē iesniegtos Eiropas uzraudzības iestāžu lēmumus un veiktos pasākumus;
 - gadījumos, kad ir apzināti būtiski jautājumi, ko neaptver finanšu pārskatu standarti vai kas tiek pretrunīgi interpretēti, sagatavot šos jautājumus nosūtīšanai standartu noteikšanas vai interpretēšanas struktūrām, piemēram, *IASB* un *IFRS IC*;
 - kopīgot un salīdzināt praktisko pieredzi uzraudzības jomā, piemēram, saistībā ar informācijas atlasī, riska novērtējumu, pārbaudīšanas metodiku, kontaktiem ar emitentiem un revidentiem;
 - noteikt kopīgas uzraudzības prioritātes un sagatavot paziņojumu par šīm prioritātēm;
 - sniegt konsultācijas par uzraudzības jautājumiem un izstrādāt EVTI paziņojumu, atzinumu un pamatnostādņu projektus;
 - palīdzēt EVTI veikt pētījumus un pārbaudes par *IFRS* praktisko piemērošanu;
 - konsultēt EVTI par lēmumu izlases publicēšanu;
 - organizēt izglītojošus pasākumus uzraudzības iestādēm.
14. EVRK attiecīgi 2003. gada aprīlī un 2004. gada aprīlī izstrādāja standartus Nr. 1 un 2 par finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzību Eiropā (*CESR/03-073* un *CESR/03-317c*). Šajos standartos bija paredzēta kopīga pieeja, nosakot principus, definējot uzraudzību un tās darbības jomu, uzraudzības iestāžu raksturlielumus, informācijas atlasīšanas metodes un citas piemērojamas uzraudzības metodes, uzraudzības pasākumus un koordinēšanu.
15. Saistībā ar standartu izmantošanu un *EECS* diskusijām par izpildes lēmumiem un citu uzraudzības pieredzi tika izveidota grupa, kas strādāja EVRK vadībā, veicot faktu vākšanas pētījumu par īstenotajiem pasākumiem. Ievērojot tā rezultātus, EVRK 2010. gada jūnijā nolēma pārskatīt EVRK uzraudzības standartus, lai ņemtu vērā ar standartu izmantošanu saistīto pieredzi, kas bija uzkrāta kopš 2005. gada.

16. Pamatnostādnes ir šā darba rezultāts. Tās pamatojas uz principiem – galvenie principi ir izcelti treknrakstā, bet punktos, kuros sniegti skaidrojumi, plašāks izklāsts un piemēri, ir izmantota parastie burti. Uzraudzības iestādēm pamatnostādnes jāievēro kopumā, t. i., jāņem vērā tiklab izceltie, kā neizceltie punkti.

Uzraudzības mērķis

17. **Saskaņotos dokumentos iekļaujamas finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzības mērķis ir veicināt attiecīgās finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņu konsekventu piemērošanu, tādējādi nodrošinot investoru un citu saskaņotu dokumentu lietotāju lēmumu pieņemšanas procesā būtiskas finanšu informācijas pārredzamību. Ar finanšu informācijas uzraudzību, uzraudzības iestādes palīdz aizsargāt investorus un veicināt to pārliecību par tirgiem, vienlaikus palīdzot izvairīties no regulējuma arbitrāžas.**
18. Lai investori un citi saskaņotu dokumentu lietotāji varētu salīdzināt dažādu emitentu finanšu informāciju, ir svarīgi, lai šīs informācijas pamatā būtu attiecīgās finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņu konsekventa piemērošana tādā nozīmē, ka gadījumos, kad fakti un apstākļi ir līdzīgi, informācijas atzišanai, sniegšanai, novērtēšanai un/vai atklāšanai ir jābūt līdzīgai, ciktāl to prasa šīs finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes.
19. Lai garantētu, ka finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzību visā EEZ notiek līdzīgi, uzraudzības iestādēm ir jābūt vienādei izpratnei par šajās pamatnostādnēs izklāstītajiem principiem un konsekventi jāreaģē gadījumos, kad tiek konstatētas atkāpes no attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm.
20. Uzraudzības mērķis ir ne vien veicināt attiecīgo finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņu konsekventu piemērošanu, sekmējot iekšējā tirgus efektīvu darbību, kam ir svarīga nozīme finanšu stabilitātes nodrošināšanā, bet arī izvairīties no regulējuma arbitrāžas.

Uzraudzības jēdziens

21. **Šajās pamatnostādnēs finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzību definē kā pārbaudes par finanšu informācijas atbilstību attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm, piemērotu pasākumu veikšanu saskaņā ar noteikumiem, kas piemērojami atbilstoši Pārredzamības direktīvai, ja uzraudzības procesā tiek konstatēti pārkāpumi, un citu ar uzraudzību saistītu pasākumu veikšanu.**
22. Finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzība nozīmē, ka finanšu informācija tiek pārbaudīta, lai novērtētu, vai tā atbilst attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm. Lai finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzība būtu efektīva, gadījumos, kad tiek konstatētas atkāpes no attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm, uzraudzības iestādēm ir jāveic arī piemēroti pasākumi saskaņā ar šīm pamatnostādnēm, lai nodrošinātu, ka vajadzības gadījumā tirgus dalībniekiem tiek sniegta precīza informācija, kas atbilst attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm.

23. Uzraudzības iestādes var arī censties veicināt atbilstību, izdodot brīdinājumus un citas publikācijas, lai palīdzētu emitentiem sagatavot finanšu pārskatus saskaņā ar attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņēm.

Uzraudzības darbības joma

24. **Šīs pamatnostādnes attiecas uz finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzību saskaņotos dokumentos, ko sagatavo emitenti. Tās var izmantot arī finanšu informācijas prasību uzraudzībā, pamatojoties uz citām prasībām, kas emitentiem jāievēro saskaņā ar valsts tiesību aktiem.**
25. Kā norādīts pamatnostādņu ievadā, tās var tikt piemērotas saistībā ar jebkurām attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņēm, ko izmanto EEZ sarakstos iekļauti emitenti, jo vajadzība aizsargāt investorus nav atkarīga no finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņēm, ko emitenti izmanto. Visiem emitentiem, kuru juridiskā adrese atrodas EEZ, konsolidētajos pārskatos obligāti jāizmanto *IFRS*, bet dalībvalstis var atļaut vai pieprasīt atsevišķos finanšu pārskatos izmantot vietējos *GAAP*.
26. **1. pamatnostādne. Ja prasību izpildes uzraudzībā saskaņā ar noteikumiem, kuri piemērojami atbilstoši Pārredzamības direktīvai, attiecas uz finanšu informāciju, ko darījuši zināmu emitenti, kuru juridiskā adrese atrodas ārpus EEZ (t. i., trešo valstu emitenti), Eiropas uzraudzības iestādēm ir jāgādā, lai tiem ir pieejami atbilstoši kvalificēti resursi, vai finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzība jākoordinē ar EVTI un citām Eiropas uzraudzības iestādēm, lai nodrošinātu, ka to rīcībā ir attiecīgi resursi un speciālās zināšanas. Eiropas uzraudzības iestādēm finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzība ir jākoordinē ar EVTI, lai šādu emitentu finanšu informācijas apstrādē nodrošinātu konsekveci.**
27. Saskaņā ar Pārredzamības direktīvu par prasību izpildes uzraudzību attiecībā uz trešo valstu emitentu finanšu informāciju atbild uzraudzības iestāde izcelsmes dalībvalstī EEZ teritorijā. Šādos gadījumos emitents var sagatavot finanšu informāciju, ES apstiprināto *IFRS* vietā izmantojot citus vispārpieņemtus grāmatvedības principus (*GAAP*), kas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1569/2007 ir atzīti par līdzvērtīgiem. Šīs pamatnostādnes piemēro arī prasību izpildes uzraudzībai attiecībā uz tādu emitentu finanšu informāciju, kuru juridiskā adrese atrodas trešās valstīs un kuri izmanto finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes, kas saskaņā ar iepriekš minēto regulu un tās turpmākajiem grozījumiem ir atzītas par līdzvērtīgām *IFRS*.
28. Šādos gadījumos, ja Eiropas uzraudzības iestāde nolemj, ka tai nav lietderīgi vai nav iespējams veikt finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzību pašai, tā saskaņā ar vienošanos var uzdot veikt pārbaudi par atbilstību attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņēm citām uzraudzības iestādēm vai centralizētai darba grupai, ko pēc uzraudzības iestādes lūguma izveido EVTI. Tomēr par izpildes lēmumu vienmēr atbild uzraudzības iestāde izcelsmes dalībvalstī EEZ teritorijā.

29. Saskaņā ar Pārredzamības direktīvu⁷ dalībvalstis var slēgt sadarbības līgumus par informācijas apmaiņu ar trešo valstu kompetentajām iestādēm, kurām attiecīgie tiesību akti ļauj veikt jebkādas uzdevumus, kas uzdoti saskaņā ar direktīvu.

Eiropas uzraudzības iestādes

30. Saskaņā ar Pārredzamības direktīvu ieviešanas pienākumus veic katrā dalībvalstī ieceltas kompetentās iestādes un/vai dažos gadījumos citas struktūras, kam šajā nolūkā piešķirtas deleģētas pilnvaras.
31. Saskaņā ar Pārredzamības direktīvu dalībvalstis ieceļ centrālo kompetento administratīvo iestādi, kas atbild par direktīvā paredzēto pienākumu izpildi un par to, lai tiktu piemēroti atbilstoši direktīvai pieņemtie noteikumi. Taču dalībvalstis var iecelt citu kompetento iestādi, kas nav centrālā kompetentā iestāde, lai tā pārbaudītu, vai Pārredzamības direktīvā minētā informācija ir sagatavota saskaņā ar attiecīgajam finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņēm, un gadījumos, kad tiek konstatēti pārkāpumi, veiktu piemērotus pasākumus.
32. Dalībvalstis var arī ļaut savām centrālajām kompetentajām iestādēm deleģēt uzdevumu izpildi. Par uzraudzību atbild ieceltā kompetentā iestāde neatkarīgi no tā, vai tā veic uzraudzību pati vai ir deleģējusi šo uzdevumu citai iestādei. Deleģētajām struktūrām ir jādarbojas to iestāžu uzraudzībā, kas tās deleģējušas, un jāatskaitās šīm iestādēm. Katrā ziņā galīgo atbildību par Pārredzamības direktīvas noteikumu ievērošanas uzraudzību, tostarp, atbildību par atbilstoša uzraudzības procesa izveidi un uzturēšanu, uzņemas attiecīgo dalībvalstu ieceltās kompetentās iestādes.
33. Saskaņā ar Pārredzamības direktīvu⁸ uzraudzības iestādēm, kas atbild par finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzību, ir vismaz šādas pilnvaras:
- a) pilnvaras pārbaudīt, vai finanšu informācija saskaņotajos dokumentos atbilst attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņēm;
 - b) tiesības pieprasīt informāciju un dokumentus no emitentiem un to revidentiem;
 - c) iespējas veikt pārbaudes uz vietas;
 - d) pilnvaras nodrošināt, lai investori tiktu informēti par konstatētiem būtiskiem pārkāpumiem un laicīgi saņemtu koriģētu informāciju.
34. Lai uzraudzības procesā nodrošinātu visas attiecīgās informācijas pieejamību, uzraudzības iestādēm, pildot savas funkcijas, saskaņā ar Pārredzamības direktīvu ir tiesības pieprasīt informāciju no akcionāriem un citām personām, kas izmanto emitenta akciju balsstiesības, un no personām, kuras kontrolē šīs personas vai atrodas to kontrolē.
35. Pildot savas funkcijas, uzraudzības iestādēm ir jāpieprasa vajadzīgā informācija neatkarīgi no tā, vai ir konstatētas pazīmes, kas liecina par finanšu informācijas neatbilstību attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņēm.

⁷ Sk. 25. panta 4. punktu.

⁸ Sk. Pārredzamības direktīvas 24. panta 4. punktu.

36. **2. pamatnostādne. Uzraudzības iestādēm ir jānodrošina efektīva finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzība. Lai to nodrošinātu, to rīcībā ir jābūt pietiekamiem cilvēkresursiem un finanšu resursiem. Personālam ir jābūt profesionāli kvalificētam, ar pieredzi attiecīgo finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņu jomā un pietiekamam skaita ziņā, ņemot vērā to emitentu skaitu, uz kuriem attiecas finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzība, šo emitentu raksturlielumus, to finanšu pārskatu sarežģītību un spēju piemērot attiecīgām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm.**
37. Lai nodrošinātu efektīvu finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzību, uzraudzības iestāžu rīcībā ir jābūt pietiekamiem resursiem. Apsverot vajadzīgo personāla skaitu, svarīga nozīme ir to emitentu skaitam, uz kuriem attiecas uzraudzības darbības joma, finanšu informācijas sarežģītībai, kā arī to personu, kas sagatavo finanšu informāciju, un revidentu spējai piemērot attiecīgās finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes. Iespējamībai, ka emitents tiks izraudzīts pārbaudei, un pārbaudes apjomam ir jābūt tādiem, lai tie netiktu ierobežoti resursu trūkuma dēļ, radot apstākļus regulējuma arbitrāžai.
38. Finanšu resursiem ir jābūt pietiekamiem, lai finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzībā varētu izmantot nepieciešamo personāla skaitu un pakalpojumus. Turklāt finanšu resursiem ir jābūt pietiekamiem, lai nodrošinātu, ka personāls ir profesionāli kvalificēts un pieredzējis.
39. **3. pamatnostādne. Uzraudzības iestādēm ir jāgarantē pietiekama neatkarība no valdības, emitentiem, revidentiem, citiem tirgus dalībniekiem un regulētā tirgusorganizētāja (tirgus dalībnieka). Neatkarība no valdības nozīmē, ka valdība nevar nepamatoti ietekmēt uzraudzības iestāžu pieņemtos lēmumus. Neatkarība no emitentiem un revidentiem cita starpā ir jāpanāk, izmantojot ētikas kodeksus un uzraudzības iestāžu valdes sastāvu.**
40. Lai nodrošinātu atbilstošu investoru aizsardzību un izvairītos no regulējuma arbitrāžas, ir svarīgi, lai politiskās sistēmas dalībnieki, emitenti un to revidenti nepamatoti neietekmētu uzraudzības iestādes. Uzraudzības pienākumus nevajadzētu uzticēt tirgus dalībniekiem (regulētā tirgus organizētājam), jo tas radītu ar interešu konfliktiem saistītas problēmas, ņemot vērā, ka emitenti, uz kuriem attiecas uzraudzība, vienlaikus ir tirgus dalībnieku (regulētā tirgus organizētāja) klienti.
41. Valdība nedrīkstētu nepamatoti ietekmēt uzraudzības iestādes, kad tās uzraudzības procesā pieņem lēmumus saistībā ar finanšu informācijas prasību *ex-ante* vai *ex-post* uzraudzību. Turklāt ir jāizslēdz iespēja ar valdības iejaukšanos mainīt uzraudzības iestāžu valdes vai citu lēmumu pieņemšanas struktūru sastāvu, kamēr nav beidzies to locekļu pilnvaru termiņš (izņemot gadījumus, kad pastāv ārkārtas apstākļi, kas liek šādi rīkoties), jo tas var mazināt uzraudzības procesa neatkarību.
42. Attiecībā uz neatkarību no emitentiem un revidentiem uzraudzības iestādēm ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai garantētu pietiekamu neatkarību, ietverot (bet neaprobežojoties ar) uzraudzības procesā iesaistītajiem darbiniekiem paredzētu ētikas kodeksu izstrādi, uzteikuma termiņu noteikšanu un prasību garantēt, ka finanšu informācijas prasību uzraudzībā iesaistītie darbinieki

nepārkāps neatkarības prasības attiecību ar iesaistīto emitentu vai revidentu firmu dēļ. Ir jāizslēdz iespēja, ka emitentu un revidentu pārstāvjiem kopā vai atsevišķi ir balsu vairākums uzraudzības iestāžu lēmumu pieņemšanas struktūrās.

Iepriekšēja apstiprināšana

43. **4. pamatnostādne. Gadījumos, kad ir atļauta iepriekšēja apstiprināšana, ir jāievēro formāla procedūra un iepriekšēja apstiprināšana ir jāveic tikai pēc tam, kad emitents un tā revidents ir finalizējuši savu nostāju attiecībā uz piemērojamo grāmatvedības metodi.**
44. Finanšu informācijas prasību uzraudzības sākuma punkts parasti ir publicēta finanšu informācija. Tāpēc tā pēc būtības ir *ex-post* darbība, ko veic saskaņā ar šajās pamatnostādnēs minētajām pārbaudes procedūrām un piemēro finanšu informācijai, kas atlasīta, pamatojoties uz šajās pamatnostādnēs minētajās atlases metodēs izmantotajiem kritērijiem.
45. Taču dažām uzraudzības iestādēm ir labi izstrādāta iepriekšējas apstiprināšanas sistēma, kas emitentiem ļauj iegūt izpildes lēmumu *ex-ante*, t. i., pirms attiecīgās finanšu informācijas publicēšanas. Saskaņā ar šīm pamatnostādnēm gadījumos, kad uzraudzības iestādes izmanto iepriekšēju apstiprināšanu, ir jāievēro daži nosacījumi. Konkrēti, emitentam un tā revidentam, ievērojot visus konkrētos faktus un apstākļus, ir jābūt noteikusi piemērojamo grāmatvedības metodi, lai iepriekšējas apstiprināšanas lēmumu būtu iespējams pieņemt, pamatojoties uz tādu pašu informācijas līmeni, kāds būtu *ex-post* lēmuma gadījumā. Tas ļauj izvairīties no iepriekšējas apstiprināšanas lēmumu kļūšanas par vispārīgām interpretācijām.
46. Veicot iepriekšēju apstiprināšanu, ir jāievēro formāla procedūra, t. i., uzraudzības iestādēm ir jāpieņem atbilstošs lēmums tādā pašā veidā, kā tiek pieņemti *ex-post* lēmumi. Tas nozīmē, ka nedrīkst pieļaut iespēju, ka uzraudzības iestāde pēc finanšu informācijas publicēšanas maina savu nostāju, izņemot gadījumus, kad laikposmā no dienas, kad uzraudzības iestāde ir paudusi savu nostāju, līdz finanšu informācijas publicēšanas dienai ir mainījušies fakti un apstākļi vai šādai rīcībai ir cits būtisks pamats. Tas neizslēdz citas uzraudzības iestāžu, emitentu un to revidentu diskusijas par grāmatvedības jautājumiem, ja to rezultātā netiek pieņemts lēmums.

Informācijas atlases metodes

47. **5. pamatnostādne. Uzraudzībā parasti izmanto informācijas atlasī. Atlases modeļa pamatā ir jābūt jauktam modelim, kurā ar risku pamatota pieeja ir apvienota ar paraugu atlases un/vai rotācijas pieeju. Ar risku pamatotā pieejā ir jāņem vērā neatbilstību risks, kā arī neatbilstību ietekme uz finanšu tirgiem.**
48. Informācijas atlases pamatā ir jābūt ar risku pamatotai pieejai apvienojumā ar gadījumrakstura paraugu atlasī vai rotāciju, vai abām šīm metodēm. Tikai ar risku pamatota pieeja nozīmētu, ka uzraudzībai nekad netiktu pakļauti emitenti, kas neatbilst uzraudzības iestādes noteiktajiem riska kritērijiem. Vienmēr ir jāpastāv iespējai, ka emitents tiks izraudzīts pārbaudei. Izmantojot tikai gadījumrakstura paraugu atlases sistēmu, varētu gadīties, ka pārbaudei laicīgi netiktu izraudzīti emitenti ar augstu riska pakāpi. Tas pats varētu gadīties, ja tiktu izmantota tikai rotācijas sistēma,

turklāt nav izslēgts, ka šajā gadījumā emitents spētu aprēķināt savu finanšu pārskatu iespējamo pārbaudes laiku.

49. Novērtējot risku, ir jāapsver neatbilstību iespējamība kopā ar neatbilstību potenciālo ietekmi uz finanšu tirgiem. Ir jāpievērš uzmanība finanšu pārskatu sarežģītībai. Pēc iespējas ir jāņem vērā tādi raksturlielumi kā emitenta un tā pārvaldības riska profils, pārvaldības ētikas standarti, pieredze un spēja vai gatavība pareizi piemērot attiecīgās finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes, kā arī emitentu revidentu pieredzes līmenis, strādājot ar attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm. Lielāki emitenti parasti saskaras ar sarežģītākiem grāmatvedības jautājumiem, bet mazāku un/vai jaunu emitentu vidū biežāk varētu būt sastopami mazāki resursi un mazāka pieredze grāmatvedības standartu piemērošanā. Tāpēc būtiski faktori ir ne vien emitentu skaits, bet arī to raksturlielumi.
50. Revidentu ziņojumos iekļautas vai citādi sniegtas norādes par neatbilstībām parasti nozīmē, ka attiecīgo finanšu informāciju izvēlas pārbaudei. Saņemot revidentu vai regulatīvu struktūru norādes par neatbilstībām, kā arī pamatotas sūdzības, ir jāapsver uzraudzības pārbaūžu veikšana. No otras puses, nav jāuzskata, ka revidenta atzinums bez piezīmēm pierāda, ka nepastāv neatbilstību risks. Uzraudzības pārbaūžu veikšana ir jāapsver, ja saņemta sūdzība pēc rūpīgas iepriekšējās pārbaudes šķiet ticama un atbilstoša, kā arī uzraudzības pārbaudes pamatojums.
51. Lai nodrošinātu Eiropas uzraudzības konverģenci, piemērojot attiecīgos atlases kritērijus, uzraudzības iestādēm ir jāņem vērā kopējās uzraudzības prioritātes, ko nosaka uzraudzības iestādes kopīgi ar EVTI.
52. Informācijas atlases modeļiem ir jāatbilst EVTI uzraudzības paziņojumam par atlasīti. Atlases kritēriji nav publiski izpaužami, jo īpaši tāpēc, lai emitenti nevarētu noteikt laiku, kad tiks veikta to pārbaude. Uzraudzības iestādēm informācijas nolūkā ir jāpaziņo EVTI kritēriji, kas ir izmantoti to valsts atlases metodē, un iespējamie turpmākie grozījumi. EVTI saskaņā ar EVTI regulas noteikumiem nodrošina šīs informācijas konfidencialitāti. Šī informācija ir pamats iespējamiem turpmākiem pilnveidojumiem, ko varētu paredzēt saistībā ar atlases metodēs izmantotajiem kritērijiem.

Pārbaudes procedūras

53. **6. pamatnostādne. Eiropas uzraudzības iestādēm uzraudzības procesā ir jānoskaidro visefektīvākais finanšu informācijas prasību uzraudzības veids. *Ex-post* uzraudzības darbībās uzraudzības iestādes var izmantot vai nu uzraudzībai izraudzītās emitentu finanšu informācijas neierobežotu pārbaudi, vai finanšu informācijas neierobežotas un mērķorientētas pārbaudes apvienojumu. Tikai mērķorientētu pārbaūžu izmantošana uzraudzības nolūkos nav uzskatāma par pietiekamu.**
54. Emitentu finanšu informācijas pārbaudes procedūru piemēri ietver:
 - a) gada un starpperioda (konsolidēto) finanšu pārskatu, tostarp turpmāk publicētu finanšu pārskatu, rūpīgu pārbaudi;

- b) jautājumu uzdošanu emitentam (parasti rakstveidā), lai labāk izprastu emitenta darbības jomas, kas ir saistītas ar ievērojamu risku, būtiskās grāmatvedības problēmas, kas radušās pārskata gadā, noskaidrotu, kā emitents ir risinājis būtiskās grāmatvedības problēmas un vai emitenta izvēlēta grāmatvedības metode atbilst attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm;
- c) emitenta revidentu iztaujāšanu vai tikšanos ar revidentiem, lai atkarībā no pārbaudes procesa vajadzībām apspriestu sarežģītus vai interesējošus jautājumus;
- d) jautājumu nodošanu par finanšu informācijas revīziju un/vai apstiprināšanu atbildīgajām struktūrām, piemēram, uzraudzības padomei vai revīzijas komitejai;
- e) emitenta nozarei raksturīgu grāmatvedības problēmu apzināšanu, izmantojot, piemēram, *EECS* datubāzē pieejamo informāciju;
- f) ārēju ekspertu piesaistīšanu, ja tas uzskatāms par vajadzīgu, lai tie palīdzētu nodrošināt ar nozari saistītas vai citādas specializētas zināšanas;
- g) ar emitentu saistītas informācijas apmaiņu ar citiem uzraudzības iestādes departamentiem, piemēram, gadījumos, kad problēmas var attiekties uz tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, pārņemšanu vai vairākuma balsstiesībām;
- h) pārbaudzi uz vietas veikšanu.

Citas procedūras, ko uzskata par būtisku pārbaudes procesa daļu, ir, piemēram, šādas:

- a) citas attiecīgas emitenta sniegtas finanšu informācijas pārbaude;
 - b) par emitentu un tā nozari nesenu publicētu preses rakstu un grāmatvedības komentāru apskats;
 - c) emitenta un tā konkurentu finanšu pārskatu salīdzinājums;
 - d) galveno finanšu attiecību un tendenču salīdzinājums emitenta finanšu pārskatos pārskata gadā un iepriekšējos periodos.
55. Uzraudzības iestādēm ir jānodrošina, lai veiktās pārbaudes procedūras ir pietiekamas, ļaujot panākt efektīvu uzraudzības procesu, un uzraudzības procesam atlasītās emitentu finanšu informācijas pārbaudē izmantotās metodes un saistītie secinājumi tiktu atbilstoši dokumentēti.
56. Pēc pārbaudes procedūrām uzraudzības iestādes var atspoguļot secinājumus kādā no šiem veidiem:
- a) lēmums, ka turpmāka pārbaude nav vajadzīga;
 - b) lēmums, kurā uzraudzības iestāde apstiprina, ka konkrēta grāmatvedības metode atbilst attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm un uzraudzības pasākumi nav jāveic;
 - c) lēmums, kurā uzraudzības iestāde secina, ka konkrēta grāmatvedības metode neatbilst attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm, un norāda, vai ir konstatētas būtiskas neatbilstības vai nebūtiskas atkāpes un vai ir jāveic uzraudzības pasākumi.

Uzraudzības pasākumi

57. **7. pamatnostādne. Uzraudzības iestādei pēc savas ierosmes ir jāizmanto turpmāk minētie pasākumi. Konstatējot būtiskas neatbilstības, uzraudzības iestādēm saskaņā ar 61. punktā izklāstītajiem apsvērumiem ir laicīgi jāveic vismaz viens no šādiem pasākumiem:**
- a) jāpieprasa finanšu pārskatu atkārtota izdošana,
 - b) jāpieprasa korektīvs paziņojums;
 - c) attiecīgos gadījumos jāpieprasa veikt labojumus turpmākajos finanšu pārskatos, pārveidojot salīdzināmo informāciju.
58. **Ja nebūtiska atkāpe no attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm apzināti nav koriģēta, lai radītu konkrētu priekšstatu par emitenta finanšu stāvokli, finanšu rādītājiem vai naudas plūsmām, uzraudzības iestādei ir jāveic tādi pasākumi, it kā atkāpe ir būtiska.**
59. **Ja tiek konstatēta nebūtiska atkāpe no attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm, bet pastāv ievērojams risks, ka tā nākotnē varētu kļūt būtiska, uzraudzības iestādei ir jāpaziņo emitentam par šo atkāpi.**
60. **Kad ir novērtēts būtiskums, līdzīgu pārkāpumu gadījumā ir jāizmanto līdzīgi pasākumi.**
61. Lemjot par piemērojamo pasākumu veidu, uzraudzības iestādei ir jāņem vērā šādi apsvērumi:
- a) saskaņā ar uzraudzības iestādes spēkā esošajām pilnvarām izšķīroties starp finanšu pārskatu atkārtotas izdošanas vai korektīva paziņojuma pieprasīšanu, jāatceras, ka galīgais mērķis ir labākās iespējamās informācijas sniegšana investoriem, tāpēc ir jāizvērtē, vai sākotnējie finanšu pārskati un korektīvs paziņojums nodrošina lietotājiem lēmumu pieņemšanai vajadzīgo pietiekamo skaidrību, vai tomēr labākais risinājums ir finanšu pārskatu atkārtota izdošana;
 - b) izšķīroties starp prasību veikt labojumus turpmākajos finanšu pārskatos vai publicēt korektīvu paziņojumu, vai agrāk atkārtoti izdot finanšu pārskatus, ir jāapsver dažādi faktori, proti:
 - lēmuma pieņemšanas laiks: ja lēmums tiek pieņemts ļoti īsu laiku pirms finanšu pārskatu publicēšanas dienas, atbilstošs risinājums varētu būt prasība veikt labojumus turpmākajos finanšu pārskatos;
 - lēmuma veids un saistītie apstākļi:
 - ja lēmuma pieņemšanas laikā tirgus ir pietiekami informēts, uzraudzības iestāde varētu pieprasīt veikt labojumus turpmākajos finanšu pārskatos;
 - ja lēmums attiecas vienīgi uz informācijas noformējumu finanšu pārskatos, nevis uz tās būtību (piemēram, informācija ir skaidri sniegta piezīmēs, lai gan saskaņā ar attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas

pamatnostādnēm tā jānorāda primārajos finanšu pārskatos), uzraudzības iestāde arī varētu pieprasīt veikt labojumus turpmākajos finanšu pārskatos.

Lēmumā ir skaidri jānorāda, kāpēc ir izvēlēta labojumu publicēšana turpmākajos finanšu pārskatos.

62. **8. pamatnostādne. Nosakot būtiskumu finanšu informācijas uzraudzības mērķiem, tas ir jādara saskaņā ar attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm, kas izmantota finanšu informācijas sagatavošanai pārskata datumā.**
63. Piemēram, saskaņā ar *IFRS* posteņu neuzrādīšana vai nepareiza uzrādīšana ir būtiska, ja tā varētu individuāli vai kolektīvi ietekmēt lietotāju ekonomiskos lēmumus, ko tie pieņem, pamatojoties uz finanšu pārskatiem. Būtiskums ir atkarīgs no neuzrādīšanas vai nepareizas uzrādīšanas apjoma un veida, ko novērtē saistītajos apstākļos. Noteicošais faktors varētu būt posteņa lielums vai veids, vai abu šo faktoru kombinācija.
64. **9. pamatnostādne. Uzraudzības iestādei ir jāgādā, lai emitenti, kam pasākumi piemēroti, saskaņā ar tiem atbilstoši rīkotos.**
65. Tā kā būtiskas neatbilstības pēc definīcijas varētu ietekmēt investoru un citu saskaņotu dokumentu lietotāju lēmumus, ir svarīgi ne vien informēt lietotājus par neatbilstībām, bet arī, ja tas nav neiespējami, laicīgi tiem sniegt koriģēto informāciju. Tāpēc gadījumos, kad tiek piemēroti 7. pamatnostādnes a) vai b) apakšpunktā minētie pasākumi, pašam emitentam un/vai uzraudzības iestādei attiecīgā finanšu informācija un veiktie pasākumi, ja tas nav neiespējami, ir jādara zināmi tirgus dalībniekiem.

Koordinācija Eiropas līmenī

66. **10. pamatnostādne. Lai uzraudzībā panāktu augstu saskaņotības līmeni, Eiropas uzraudzības iestādēm *EECS* sanāksmēs ir jāapspriežas un jādalās pieredzē par attiecīgās finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes, galvenokārt *IFRS*, piemērošanu. Turklāt Eiropas uzraudzības iestādēm saskaņoti ar EVTI katru gadu ir jānosaka kopīgas uzraudzības prioritātes.**
67. Lai uzraudzībā panāktu augstu saskaņotības līmeni, EVTI ir ieviesusi regulāras *EECS* sanāksmes, kurās ir pārstāvētas visas Eiropas uzraudzības iestādes un kurās tām ir jāpiedalās.
68. Lai veicinātu uzraudzības konvergenci, uzraudzības iestādēm saskaņoti ar EVTI ir jāapzina ar finanšu informācijas prasību uzraudzību EEZ saistīti kopīgi grāmatvedības jautājumi, kas ir jāpublisko pietiekami laicīgi pirms pārskata gada beigām. Lielākajai daļai jomu ir jābūt kopīgām, tomēr dažas no tām varētu neattiekties uz visām valstīm vai varētu būt specifiskas dažām nozarēm. Jomas ir jādefinē pietiekami laicīgi, lai uzraudzības iestādetās varētu iekļaut uzraudzības programmās kā pārbaudāmas jomas.
69. **11. pamatnostādne. Par uzraudzību ir atbildīgas valstu uzraudzības iestādes, tomēr, lai veicinātu uzraudzības prakses saskaņošanu un starp uzraudzības iestādēm**

garantētu konsekventu pieeju attiecīgo finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņu piemērošanai, *ex-ante* un *ex-post* lēmumi ir jākoordinē EECS. Eiropas uzraudzības iestādēm saskaņoti ar EVTI ir jāapzina arī grāmatvedības problēmas un jāsniedz tehniskas konsultācijas, lai palīdzētu sagatavot EVTI paziņojumus un/vai atzinumus.

70. Lai gan pasākumi tiek veikti valsts līmenī, vienota vērtspapīru tirgus izveide nozīmē, ka visās dalībvalstīs jābūt vienādei investoru aizsardzībai. Konsekventai finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzībai EEZ ir vajadzīga koordinācija starp uzraudzības iestādēm un pasākumu saskaņošana augstā līmenī. Lai nodrošinātu pienācīgu un stingru finanšu informācijas prasību uzraudzību un izvairītos no regulējuma arbitrāžas, EVTI veicina uzraudzības pieeju saskaņošanu, koordinējot uzraudzības iestāžu pieņemtos *ex-ante* un *ex-post* lēmumus.
71. Grāmatvedības standartu izdošana un to piemērošanas interpretēšana ir standartu noteicēju kompetencē. Tāpēc EVTI un uzraudzības iestādes neizdod emitentiem adresētus vispārīgus *IFRS* piemērošanas norādījumus. Tomēr, veicot uzraudzības darbības, uzraudzības iestādes izvērtē, vai grāmatvedības prakse ir uzskatāma par atbilstošu pieņemamām robežām, kā noteikts finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņēs.
72. Ja, piemērojot *IFRS*, uzraudzības procesā tiek konstatēti būtiski pretrunīgi grāmatvedības jautājumi un neskaidrības un trūkst konkrētu norādījumu, EVTI informē par standartu noteikšanu un interpretēšanu atbildīgās struktūras (t. i., *IASB* un *IFRS IC*). Tas attiecas arī uz gadījumiem, kad uzraudzības procesā tiek konstatētas citas problēmas, kas apgrūtina uzraudzību

Jaunas problēmas un lēmumi

73. **12. pamatnostādne. Gadījumu apspriešana EECS var notikt *ex-ante* (jaunas problēmas) vai *ex-post* (lēmumi). Izņemot retus gadījumus, kad uzraudzības iestāde steidzama termiņa dēļ pirms lēmuma pieņemšanas nevar to sagatavot, iesniegt un apspriest EECS, grāmatvedības jautājumi ir jāiesniedz kā jaunas problēmas šādās situācijās:**
- ja uzraudzības iestāde par konkrētu grāmatvedības jautājumu iepriekš nav pieņēmusi lēmumu vai šis jautājums iepriekš nav apspriests. Tas neattiecas uz jautājumiem ar mazu tehnisku vērtību un uz gadījumiem, kad grāmatvedības standarts ir skaidrs un pārkāpums ir acīmredzams;
 - ja Eiropas uzraudzības iestādes vai EVTI ir atzinušas, ka finanšu pārskatu jautājumiem ir svarīga nozīme iekšējā tirgus kontekstā;
 - ja uzraudzības iestāde iebilst pret agrāk pieņemtu lēmumu par to pašu grāmatvedības jautājumu;
 - ja uzraudzības iestāde konstatē risku, ka emitenti Eiropā varētu izmantot lielā mērā atšķirīgas metodes.

Izpildes lēmumos, kas pieņemti, pamatojoties uz jaunām problēmām, ir jāņem vērā EECS diskusiju rezultāti.

74. Grāmatvedības jautājumu var iesniegt kā jaunu problēmu, ja uzraudzības iestāde vēlas saņemt papildu ieteikumus no citām uzraudzības iestādēm grāmatvedības jautājuma sarežģītības dēļ vai ja uzraudzības iestāde vēlas saņemt papildu ieteikumus tāpēc, ka grāmatvedības jautājums varētu radīt uzraudzības problēmas.
75. Par grāmatvedības jautājumiem, ar kuriem saskaras uzraudzības iestādes un par kuriem vēl nav pieņemts lēmums, ja tie nav gadījumi, kad standarts ir skaidrs un pārkāpums ir acīmredzams, ir jāinformē EVTI un tie ir jāapspriež *EECS*, lai nodrošinātu konsekventu pieeju uzraudzībā. Šajā nolūkā uzraudzības iestādēm šie jautājumi ir jāiesniedz apspriešanai pirms lēmumu pieņemšanas un jāņem vērā *EECS* diskusiju rezultāti. Diskusiju rezultāti ir jāņem vērā arī citām uzraudzības iestādēm. Arī EVTI var ierosināt apspriest *EECS* jaunas problēmas, ja finanšu pārskatu jautājumiem ir svarīga nozīme iekšējā tirgus kontekstā.
76. **13. pamatnostādne. Lēmumi ir jāiesniedz *EECS*, ja tie atbilst vienam vai vairākiem šādiem kritērijiem:**
- lēmums attiecas uz grāmatvedības jautājumiem ar tehnisku vērtību;
 - lēmums ir apspriests kā jauna problēma, ja vien diskusiju laikā *EECS* nav nolemts citādi;
 - lēmums ir interesants citām Eiropas uzraudzības iestādēm citu iemeslu dēļ (šāds atzinums parasti tiek pieņemts *EECS* diskusijās);
 - lēmums uzraudzības iestādēm norāda, ka pastāv risks, ka emitenti varētu piemērot lielā mērā atšķirīgas grāmatvedības metodes;
 - lēmums varētu ievērojami ietekmēt citus emitentus;
 - lēmums ir pieņemts, pamatojoties uz noteikumiem, ko neaptver konkrēts grāmatvedības standarts;
 - lēmumu ir atcēlusi apelāciju komiteja vai tiesa;
 - lēmums šķietami ir pretrunā agrākam lēmumam par to pašu vai līdzīgu grāmatvedības jautājumu.
77. Jaunas problēmas un lēmumi, kas tiek apspriesti *EECS*, parasti attiecas uz *IFRS* finanšu pārskatiem, bet var attiekties arī, piemēram, uz finanšu pārskatiem, kas sagatavoti saskaņā ar *GAAP*, kuri ir atzīti par līdzvērtīgiem ES apstiprinātajiem *IFRS*.
78. Lai diskusijas būtu efektīvas un lietderīgas, jaunās problēmas un lēmumi ir jāformulē īsi un skaidri, tomēr iekļaujot visus būtiskos faktus, emitentu argumentus, uzraudzības iestādes motivācijas pamatojumu un secinājumus.
79. **14. pamatnostādne. Ja fakti un apstākļi ir līdzīgi, uzraudzības iestādēm izpildes lēmumos ir jāņem vērā agrāki lēmumi par to pašu grāmatvedības jautājumu. Izpildes lēmumos ņem vērā *ex-ante* un *ex-post* lēmumus, kā arī to diskusiju rezultātus, kas *EECS* notikušas par lēmumu attiecībā uz grāmatvedības metodes atbilstību attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm, un ar to saistītos pasākumus. Neatkarīgi no *EECS* diskusiju rezultātiem par galīgo lēmumu ir atbildīga dalībvalsts uzraudzības iestāde.**

80. Lai visā EEZ nodrošinātu konsekventu izpildes režīmu, uzraudzības iestādēm pirms izpildes lēmumu pieņemšanas *EECS* datubāzē būtu jāmeklē citu Eiropas uzraudzības iestāžu lēmumi un tie jāņem vērā, kā arī jāņem vērā pašas uzraudzības iestādes agrāk pieņemtie lēmumi par to pašu grāmatvedības jautājumu. Tā ir jārikojas neatkarīgi no tā, vai tiek pieņemts iepriekšējas apstiprināšanas lēmums vai lēmums, pamatojoties uz publicētiem finanšu pārskatiem.
81. Ja uzraudzības iestāde gatavojas pieņemt lēmumu, kas šķietami nav saskaņā ar agrāku lēmumu vai ar to diskusiju rezultātiem, kurās ir apspriesta jauna problēma saistībā ar to pašu vai līdzīgu grāmatvedības jautājumu, uzraudzības iestādei lēmums ir jāiesniedz kā jauna problēma. Tā jārikojas, lai noteiktu, vai faktu un apstākļu atšķirības attaisno lēmumu, kas atšķiras no precedentā.

Ziņošana

82. **15. pamatnostādne.** Visas jaunās problēmas, kas atbilst kādam no 12. pamatnostādnē minētajiem iesniegšanas kritērijiem, kopā ar attiecīgo informāciju principā ir jāiesniedz EVTI vēlākais divas nedēļas pirms *EECS* sanāksmes, kurā problēmu paredzēts apspriest.
83. **16. pamatnostādne.** Visi izpildes lēmumi, kas atbilst kādam no 13. pamatnostādnē minētajiem iesniegšanas kritērijiem, kopā ar attiecīgo informāciju principā ir jāiesniedz EVTI trīs mēnešos pēc lēmuma pieņemšanas.
84. Datubāzei ir jāatvieglo koordinācija *EECS*. Datubāzes uzdevums ir nodrošināt platformu pastāvīgai informācijas apmaiņai. Iesniegšanas termiņš ir noteikts, lai izvairītos no pārāk liela tādu gadījumu skaita, kad citas uzraudzības iestādes nav informētas par jau pieņemtiem lēmumiem, ko ir vajadzējis ņemt vērā saistībā ar vēlāk pieņemtiem lēmumiem. EVTI pārbauda visus iesniegtos lēmumus, lai pārliecinātos, vai tajos ir nodrošināta iekšēja konsekvence, sniegta pietiekama informācija un izmantota pareiza terminoloģija, un var pieprasīt lēmumus iesniegt atkārtoti vai sniegt papildu informāciju. Pēc pārbaudes EVTI ievada attiecīgo izpildes lēmumu datubāzē.
85. *EECS* datubāzē iekļauj sanāksmju diskusiju rezultātus. Datu pārvaldība nodrošina, ka grāmatvedības standartu grozījumu dēļ novecojuši lēmumi tiek pārvietoti uz atsevišķu sadaļu un lēmumi, kas tiek uzskatīti par lēmumiem bez tehniskas vērtības, arī tiek klasificēti atsevišķā sadaļā. Par datubāzes uzturēšanu ir atbildīga EVTI.
86. **17. pamatnostādne.** Lai nodrošinātu konsekventu *IFRS* piemērošanu, Eiropas uzraudzības iestādēm EVTI ir jāizlemj, kurus no datubāzē iekļautajiem lēmumiem var publicēt, ievērojot anonimitāti.
87. Uzraudzības iestādēm saskaņoti ar EVTI ir jā sagatavo publicējamu *IFRS* izpildes lēmumu izlase. Publicēšanai atlasītajiem lēmumiem ir jāatbilst vienam vai vairākiem šādiem kritērijiem:
- lēmumam jāattiecas uz sarežģītu grāmatvedības jautājumu vai jautājumu, kas varētu novest pie atšķirīgas *IFRS* piemērošanas;

- lēmumam jāattiecas uz problēmu, kas emitentu vai konkrēta veida uzņēmumu vidū ir samērā izplatīta, tāpēc lēmums varētu būt interesants citām uzraudzības iestādēm vai trešām personām;
- lēmumam jāattiecas uz jautājumu, par kuru trūkst pieredzes vai par kuru uzraudzības iestādēm trūkst konsekventas pieredzes;
- lēmumam jābūt pieņemtam, pamatojoties uz noteikumiem, ko neaptver konkrēts grāmatvedības standarts.

88. 18. pamatnostādne. Eiropas uzraudzības iestādēm periodiski ir jāziņo par valsts līmenī veiktajām uzraudzības darbībām un jāsniedz EVTI informācija, kas vajadzīga ziņošanai par Eiropas līmenī veiktajām uzraudzības darbībām un to koordinēšanu.

89. Eiropas uzraudzības iestādēm periodiski ir jāziņo sabiedrībai par pieņemto uzraudzības politiku un atsevišķos gadījumos pieņemtiem lēmumiem, tostarp par grāmatvedības un informācijas atklāšanas jautājumiem. Par šiem jautājumiem uzraudzības iestādes pēc saviem ieskatiem var ziņot anonīmi vai neanonīmi.
90. Eiropas uzraudzības iestādēm ir jāinformē EVTI par secinājumiem un izpildes lēmumiem, kas attiecas uz kopīgajām uzraudzības prioritātēm, kuras noteiktas saskaņā ar 10. pamatnostādni. Informāciju par tiem un citām koordinēšanai Eiropas mērogā būtiskām darbībām EVTI publicē uzraudzības darbību pārskatā.